

PREDLOG

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU EVROPSKE KONVENCIJE O PREDELU

Član 1.

Potvrđuje se Evropska konvencija o predelu, sačinjena u Firenci 20. oktobra 2000 godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

EUROPEAN LANDSCAPE CONVENTION

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage, and that this aim is pursued in particular through agreements in the economic and social fields;

Concerned to achieve sustainable development based on a balanced and harmonious relationship between social needs, economic activity and the environment;

Noting that the landscape has an important public interest role in the cultural, ecological, environmental and social fields, and constitutes a resource favourable to economic activity and whose protection, management and planning can contribute to job creation:

Aware that the landscape contributes to the formation of local cultures and that it is basic component of the European natural and cultural heritage, contributing to human well-being and consolidation of the European identity;

Acknowledging that the landscape is an important part of the quality of life for people everywhere: in urban areas and in the countryside, in degraded areas as well as in areas of high quality, in areas recognised as being of outstanding beauty as well as everyday areas;

Noting that developments in agriculture, forestry, industrial and mineral production techniques and in regional planning, town planning, transport, infrastructure, tourism and recreation and, at a more general level, changes in the world economy are in many cases accelerating the transformation of landscapes;

Wishing to respond to the public wish to enjoy high quality landscapes and play an active part in the development of landscapes:

Believing that the landscape is a key element of individual and social well-being and that its protection, management and planning entail rights and responsibilities for everyone;

Having regard to the legal texts existing at international level in the field of protection and management of the natural and cultural heritage, regional and spatial planning, local self-government and transfrontier cooperation, in particular the Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern, 19 September 1979), the Convention for the Protection of the Architectural Heritage of Europe (Granada, 3 October 1985), the European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage (revised) (Valletta, 16 January 1992), the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (Madrid, 21 May 1980) and its additional protocols, the European Charter of-Local Self-government (Strasbourg, 15 October 1985), the Convention on Biological Diversity (Rio, 5 June 1992), the Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (Paris, 16 November 1972), and the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice on Environmental Matters (Aarhus, 25 June 1998);

Acknowledging that the quality and diversity of European landscapes constitute a common resource, and that it is important to co-operate towards its protection, management and planning;

Wishing to provide a new instrument devoted exclusively to the protection, management and planning of all landscapes in Europe.

Have agreed as follows:

Chapter I – GENERAL PROVISIONS

Article 1 – DEFINITIONS

For the purposes of the Convention:

a »*Landscape*« means an area, as perceived by people, whose character is the result of the action and interaction of natural and/or human factors;

b »*Landscape policy*« means an expression by the competent public authorities of general principles, strategies and guidelines that permit the taking of specific measures aimed at the protection, management and planning of landscapes;

c »*Landscape quality objective*« means, for a specific landscape, the formulation by the competent public authorities of the aspirations of the public with regard to the landscape features of their surroundings;

d »*Landscape protection*« means actions to conserve and maintain the significant or characteristic features of a landscape, justified by its heritage value derived from its natural configuration and/or from human activity;

e »*Landscape management*« means action, from a perspective of sustainable development, to ensure the regular upkeep of a landscape, so as to guide and harmonise changes which are brought about by social, economic and environmental processes;

f »*Landscape planning*« means strong forward-looking action to enhance, restore or create landscapes.

Article 2 – SCOPE

Subject to the provisions contained in Article 15, this Convention applies to the entire territory of the Parties and covers natural, rural, urban and peri-urban areas. It includes land, inland water and marine areas. It concerns landscapes that might be considered outstanding as well as everyday or degraded landscapes.

Article 3 – AIMS

The aims of this Convention are to promote landscape protection, management and planning, and to organise European co-operation on landscape issues.

Chapter II – NATIONAL MEASURES

Article 4 – DIVISION OF RESPONSIBILITIES

Each Party shall implement this Convention, in particular Articles 5 and 6, according to its own division of powers, in conformity with its constitutional principles and administrative arrangements, and respecting the principle of subsidiarity, taking into account the European Charter of Local Self-government. Without derogating from the provisions of this Convention, each Party shall harmonise the implementation of this convention with its own policies.

Article 5 – GENERAL MEASURES

Each Party undertakes:

- a to recognise landscapes in law as an essential component of people's surroundings, an expression of the diversity of their shared cultural and natural heritage, and a foundation of their identity;
- b to establish and implement landscape policies aimed at landscape protection, management and planning through the adoption of the specific measures set out in Article 6;
- c to establish procedures for the participation of the general public, local and regional authorities, and other parties with an interest in the definition and implementation of the landscape policies mentioned in paragraph b above;
- d to integrate landscape into its regional and town planning policies and in its cultural, environmental, agricultural, social and economic policies, as well as in any other policies with possible direct or indirect impact on landscape.

Article 6 – SPECIFIC MEASURES

A Awareness-raising

Each Party undertakes to increase awareness among the civil society, private organisations, and public authorities of the value of landscapes, their role and changes to them.

B Training and education

Each Party undertakes to promote:

- a training for specialists in landscape appraisal and operations;
- b multidisciplinary training programmes in landscape policy, protection, management and planning, for professionals in the private and public sectors and for associations concerned;
- c school and university courses which, in the relevant subject areas, address the values attaching to landscapes and the issues raised by their protection, management and planning.

C Identification and assessment

1 With the active participation of the interested parties, as stipulated in Article 5.c. and with a view to improving knowledge of its landscapes, each Party undertakes;

- a
 - i to identify its own landscapes throughout its territory;
 - ii to analyse their characteristics and the forces and pressures transforming them;
 - iii to take note of changes;
- b to assess the landscapes thus identified, taking into account the particular values assigned to them by the interested parties and the population concerned.

2 These identification and assessment procedures shall be guided by the exchanges of experience and methodology, organised between the Parties at European level pursuant to Article 8.

D Landscape quality objectives

Each Party undertakes to define landscape quality objectives for the landscapes identified and assessed, after public consultation in accordance with Article 5.c.

E Implementation

To put landscape policies into effect each Party undertakes to introduce instruments aimed at protecting, managing and/or planning the landscape.

Chapter III – EUROPEAN CO-OPERATION

Article 7 – INTERNATIONAL POLICIES AND PROGRAMMES

Parties undertake to co-operate in the consideration of the landscape dimension of international policies and programmes, and to recommend, where relevant, the inclusion in them of landscape considerations.

Article 8 – MUTUAL ASSISTANCE AND EXCHANGE OF INFORMATION

The Parties undertake to co-operate in order to enhance the effectiveness of measures taken under other articles of this Convention, and in particular:

- a) to render each other technical and scientific assistance in landscape matters through the pooling and exchange of experience, and the results of research projects;
- b) to promote the exchange of landscape specialists in particular for training and information purposes;
- c) to exchange information on all matters covered by the provisions of the Convention.

Article 9 – TRANSFRONTIER LANDSCAPES

The Parties shall encourage transfrontier co-operation on local and regional level and, wherever necessary, prepare and implement joint landscape programmes.

Article 10 – MONITORING OF THE IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION

1. Existing competent Committees of Experts set up under Article 17 of the Statute of the Council of Europe shall be designated by the Committee of Ministers of the Council of Europe to be responsible for monitoring the implementation of the Convention.
2. Following each meeting of the Committees of Experts, the Secretary General of the Council of Europe shall transmit a report on the work carried out and on the operation of the Convention to the Committee of Ministers.
3. The Committees of Experts shall propose to the Committee of Ministers the criteria for conferring and the rules governing the Landscape award of the Council of Europe.

Article 11 – LANDSCAPE AWARD OF THE COUNCIL OF EUROPE

1. The Landscape award of the Council of Europe is a distinction which may be conferred on local and regional authorities and their groupings that have instituted, as part of the landscape policy of a Party to this Convention, a policy or

measures to protect, manage and/or plan their landscape, which have proved lastingly effective and can thus serve as an example to other territorial authorities in Europe. The distinction may be also conferred on non-governmental organisations having made particularly remarkable contributions to landscape protection, management or planning.

2. Applications for the Landscape award of the Council of Europe shall be submitted to the Committees of Experts mentioned in Article 10 by the Parties. Transfrontier local and regional authorities and groupings of local and regional authorities concerned, may apply provided that they jointly manage the landscape in question.

3. On proposals from the Committees of Experts mentioned in Article 10 the Committee of Ministers shall define and publish the criteria for conferring the Landscape award of the Council of Europe, adopt the relevant rules and confer the Award.

4. The granting of the Landscape award of the Council of Europe is to encourage those receiving the award to ensure the sustainable protection, management and/or planning of the landscape areas concerned.

Chapter IV – FINAL CLAUSES

Article 12 – RELATIONSHIP WITH OTHER INSTRUMENTS

The provisions of this Convention shall not prejudice stricter provisions concerning landscape protection, management and planning contained in other existing or future binding national or international instruments.

Article 13 – SIGNATURE, RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

3. In respect of any signatory state which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiry of period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 14 – ACCESSION

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of the Council of Europe may invite the European Community and any European State which is not a member of the Council of Europe, to accede to the Convention by a majority decision as provided in Article 20.d of the Council of Europe Statute, and by the unanimous vote of the States parties entitled to hold seats in the Committee of Ministers.

2. In respect of any acceding State, or the European Community in the event of its accession, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 15 – TERRITORIAL APPLICATION

1. Any State of the European Community may, at the time of signature or when depositing its instruments of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which the Convention shall apply.

2. Any party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. The Convention shall take effect in respect of such a territory on the first day following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two paragraphs above may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by notification addressed to the Secretary General. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 16 – DENUNCIATION

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 17 – AMENDMENTS

1. Any Party or the Committees of Experts mentioned in Article 10 may propose amendments to this Convention.

2. Any proposal for amendment shall be notified to the Secretary General of the Council of Europe who shall communicate it to the member States of the Council of Europe, to the other Parties, and to any European non-member State which has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 14.

3. The Committees of Experts mentioned in Article 10 shall examine any amendment proposed and submit the text adopted by a majority of three-quarters of the Parties' representatives to the Committee of Ministers for adoption. Following its adoption by the Committee of Ministers by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the States parties entitled to hold seats in Committee of Ministers, the text shall be forwarded to the Parties for acceptance.

4. Any amendment shall enter into force in respect of the Parties which have accepted it on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which three Council of Europe member States have informed the Secretary General of their acceptance. In respect of any Party which subsequently accepts it, such amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which the said Party has informed the Secretary General of its acceptance.

Article 18 – NOTIFICATIONS

The Secretary General of Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State or the European Community having acceded to this Convention, of:

- a) any signature:

- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 13, 14 and 15;
- d) any declaration made under Article 15;
- e) any denunciation made under Article 16;
- f) any proposal for amendment, any amendment adopted pursuant to Article 17 and the date on which it comes into force;
- g) any other act, notification, information or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Florence, this 20th day of October 2000, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State or to the European Community invited to accede to this Convention.

Evropska konvencija o predelu

Preambula

Države članice Saveta Evrope, potpisnice ove Konvencije,

Smatrajući da je cilj Saveta Evrope postizanje većeg jedinstva među članicama, između ostalog, u cilju očuvanja i ostvarivanja ideala i principa koji su njihovo zajedničko nasleđe, i da se taj cilj naročito ostvaruje sporazumima na ekonomskom i društvenom planu;

Nastojeći da postignu održivi razvoj zasnovan na uravnoteženom i skladnom odnosu društvenih potreba, privrednih delatnosti i životne sredine;

Ističući da predeo ima važnu ulogu za javni interes u oblasti kulture, ekologije, životne sredine i društva, i da predstavlja resurs koji pogoduje privrednim delatnostima, a čijom se zaštitom, upravljanjem i planiranjem može doprineti otvaranju novih radnih mesta;

Svesne da predeo doprinosi formiranju lokalnih kultura i da predstavlja jedan od osnovnih elemenata evropskog prirodnog i kulturnog nasleđa, koji doprinosi dobrobiti čovečanstva i jačanju evropskog identiteta;

Priznajući da je predeo važan činilac kvaliteta života ljudi, ma gde oni bili: u gradskim sredinama i na selu, u degradiranim oblastima ili u područjima visokog životnog kvaliteta, u oblastima koje imaju izuzetne odlike, ili u svakodnevnom okruženju;

Napominjući da razvoj poljoprivrede, šumarstva, industrijskih i rudarskih metoda proizvodnje, razvoj prostornog planiranja, urbanizma, saobraćaja, infrastrukture, turizma i rekreacije, kao i, na opštijem nivou, promene u svetskoj privredi, vrlo često ubrzavaju transformaciju predela;

Nastojeći da odgovori na želju javnosti da uživa u predelima visokog kvaliteta i da igra aktivnu ulogu u razvoju predela;

S uverenjem da predeo ima suštinski značaj za dobrobit pojedinca i društva, i da njegova zaštita, upravljanje i planiranje svima nameću određena prava i obaveze;

S obzirom na postojeće propise na međunarodnom nivou, na polju zaštite prirodnog i kulturnog nasleđa i upravljanja njime, regionalnog i prostornog planiranja, lokalne samouprave i prekogranične saradnje, a naročito s obzirom na Konvenciju o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 19. septembra 1979. godine), Konvenciju o zaštiti arhitektonskog nasleđa Evrope (Granada, 3. oktobra 1985), Evropsku konvenciju o zaštiti arheološkog nasleđa (revidirana) (La Valeta, 16. januara 1992), Evropsku konvenciju o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih zajednica ili vlasti (Madrid, 21. maja 1980) i njene dodatne protokole, Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi (Strazbur, 15. oktobra 1985), Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti (Rio de Žaneiro, 5. juna 1992), Konvenciju o zaštiti svetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 16. novembra 1972) i Konvenciju o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i dostupnosti pravosuđa o pitanjima vezanim za životnu sredinu (Arhus, 25. juna 1998);

Priznajući da kvalitet i raznolikost evropskih predela čine zajedničko bogatstvo, i da je važno uspostaviti saradnju u cilju njegove zaštite, upravljanja i planiranja;

Želeći da dâ novi instrument posvećen isključivo zaštiti, upravljanju i planiranju svih predela u Evropi,

Saglasne su u sledećem:

Poglavlje I – Opšte odredbe

Član 1 – Definicije

U svrhu ove Konvencije:

- a) «Predeo» označava određeno područje, onako kako ga ljudi vide i dožive, čiji je karakter rezultat delovanja i interakcije prirodnih i/ili ljudskih faktora;
- b) «Predeona politika» označava izraz opštih principa, strategija i smernica, definisanih od strane nadležnih organa vlasti, koji omogućavaju preduzimanje određenih mera u cilju zaštite, upravljanja i planiranja predela;
- c) «Ciljni kvalitet predela» označava, za određeni predeo, formulaciju, datu od strane nadležnih organa vlasti, o težnji stanovništva u pogledu predeonih karakteristika iz njihovog okruženja;
- d) «Zaštita predela» označava postupke očuvanja i održavanja značajnih ili karakterističnih obeležja predela, opravdane vrednošću nasleđa, proisteklom iz njegove prirodne strukture i/ili ljudske aktivnosti;
- e) «Upravljanje predelom» označava postupke, kojima se, iz perspektive održivog razvoja, obezbeđuje redovno održavanje predela, sa ciljem usmeravanja i usklađivanja promena izazvanih društvenim i ekonomskim procesima, kao i procesima u životnoj sredini;
- f) «Planiranje predela» označava dugoročne i dalekosežne postupke sa ciljem unapređenja, ponovnog uspostavljanja ili kreiranja predela.

Član 2 – Područje primene

U skladu s odredbama sadržanim u članu 15, ova Konvencija se primenjuje na celokupnu teritoriju Strana potpisnica, i obuhvata prirodna, seoska, gradska i prigradska područja. Konvencija obuhvata kopno, kopnene vode i morske oblasti. Odnosi se na predele koji se mogu smatrati izuzetnim, kao i na svakidašnje ili degradirane predele.

Član 3 – Ciljevi

Ciljevi ove Konvencije su promovisanje zaštite, upravljanja i planiranja predela, kao i organizovanje evropske saradnje o pitanjima predela.

Poglavlje II – Mere na državnom nivou

Član 4 – Podela nadležnosti

Sve Strane potpisnice primenjivaće ovu Konvenciju, a posebno članove 5 i 6, prema sopstvenoj podeli nadležnosti, a u skladu sa svojim ustavnim načelima i upravnim uređenjem, poštujući princip supsidijarnosti i imajući u vidu Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi. Svaka Strana potpisnica će, ne kršeći odredbe ove Konvencije, uskladiti njeno sprovođenje u skladu sa sopstvenom politikom.

Član 5 – Opšte mere

Sve Strane potpisnice se obavezuju da će:

- a) zakonom priznati predeo kao bitnu komponentu ljudskog okruženja, kao izraz raznovrsnosti zajedničkog kulturnog i prirodnog nasleđa, i temelj njihovog identiteta;
- b) uspostaviti i sprovoditi predeone politike koje za cilj imaju zaštitu, upravljanje i planiranje predela, donošenjem posebnih mera utvrđenih članom 6;

c) uspostaviti procedure za uključivanje najšire javnosti, lokalnih i regionalnih vlasti, kao i drugih strana koje su zainteresovane za određivanje i primenjivanje predeonih politika navedenih u stavu b. ovoga člana;

d) integrisati predeo u politike prostornog (regionalnog) i urbanističkog planiranja, i u kulturne, poljoprivredne, socijalne, ekonomske i politike životne sredine, kao i u sve ostale politike koje mogu da imaju posredan ili neposredan uticaj na predeo.

Član 6 – Posebne mere

A. Podizanje svesti

Strane potpisnice se obavezuju da će raditi na podizanju nivoa svesti građanskog društva, privatnih organizacija i nadležnih organa vlasti, o vrednostima predela, njihovoj ulozi i promenama koje se u njima dešavaju.

B. Obuka i obrazovanje

Strane potpisnice se obavezuju da će podsticati:

a) obuku stručnjaka za procenu predela i intervencije u njemu;

b) multidisciplinarne programe obuke u oblasti politike predela, zaštite, upravljanja i planiranja, i to za stručnjake iz privatnog i javnog sektora, i zainteresovana udruženja;

c) školske i univerzitetske programe, iz odgovarajućih oblasti, koji se bave vrednostima vezanim za predele i pitanjima koja proističu iz njihove zaštite, upravljanja i planiranja.

C. Identifikacija i procena

1. Uz aktivno učešće zainteresovanih strana, kao što je utvrđeno u članu 5.v, i u pogledu unapređenja saznanja o njihovim predelima, Strane potpisnice se obavezuju da će:

- a) i identifikovati predele na svojoj teritoriji;
- ii analizirati njihove karakteristike, kao i pokretačke snage i pritiske usled kojih se predeli menjaju;
- iii registrovati promene.

b) izvršiti procenu tako identifikovanih predela, vodeći računa o posebnim vrednostima koje im pridaju zainteresovane strane, odnosno stanovništvo.

2. Postupci identifikacije i procene treba da budu rukovođeni razmenom iskustava i metodologije, organizovanom između Strana potpisnica na evropskom nivou, a u skladu sa odredbama člana 8.

D. Ciljni kvalitet predela

Sve Strane potpisnice se obavezuju da će utvrditi ciljne kvalitete predela za one predele koji su identifikovani i procenjeni, nakon javne rasprave, saglasno članom 5.v.

E. Sprovođenje

U cilju sprovođenja predeonih politika, Svaka od strana potpisnica se obavezuje da će uvesti propise u vezi sa zaštitom, upravljanjem i planiranjem predela.

Poglavlje III – Evropska saradnja

Član 7 – Međunarodne politike i programi

Strane potpisnice se obavezuju na saradnju pri razmatranju uloge predela u međunarodnim politikama i programima, kao i da će preporučiti, tamo gde je to relevantno, da se u njih uključe problematike predela.

Član 8 – Uzajamna pomoć i razmena informacija

Strane potpisnice se obavezuju da će uspostaviti saradnju u cilju povećavanja efikasnosti mera preduzetih u skladu sa ostalim članovima ove Konvencije, a naročito da će:

- a) uzajamno pružati tehničku i naučnu pomoć u vezi s pitanjima koja se tiču predela, objedinjavanjem i razmenom iskustava i rezultata istraživačkih projekata;
- b) promovisati razmenu stručnjaka za predele, naročito u svrhu obuke i informisanja;
- c) razmenjivati informacije o svim pitanjima sadržanim u odredbama ove Konvencije.

Član 9 – Prekogranični predeli

Strane potpisnice će podsticati prekograničnu saradnju na lokalnom i regionalnom nivou i, prema potrebi, pripremati i primenjivati zajedničke programe vezane za predele.

Član 10 – Praćenje primene Konvencije

1. Komitet ministara Saveta Evrope ovlašćuje nadležne Stručne odbore, ustanovljene u skladu sa članom 17. Statuta Saveta Evrope, za praćenje primene ove Konvencije.
2. Posle svakog sastanka Stručnih odbora, generalni sekretar Saveta Evrope treba da dostavi Komitetu ministara izveštaj o obavljenom poslu i sprovođenju Konvencije.
3. Stručni odbori treba da predlože Komitetu ministara kriterijume i pravila za dodeljivanje Nagrade za predeo Saveta Evrope.

Član 11 – Nagrada za predeo Saveta Evrope

1. Nagrada za predeo Saveta Evrope jeste posebno odlikovanje koje se može dodeliti lokalnim i regionalnim vlastima i njihovim grupacijama koje su uvele, kao deo predeone politike Strane potpisnice ove Konvencije, politiku ili mere zaštite, upravljanja i/ili planiranja njihovih predela, a koje su se pokazale trajno delotvorne, te zato mogu služiti kao primer drugim teritorijalnim vlastima u Evropi. Ovo posebno odlikovanje se može dodeljivati i nevladinim organizacijama koje su dale značajan doprinos zaštiti, upravljanju i planiranju predela.
2. Kandidatura za Nagradu za predeo Saveta Evrope, Strane potpisnice podnose Stručnim odborima pomenutim u članu 10. Prekogranične lokalne i regionalne vlasti i organizacije zainteresovanih lokalnih i regionalnih vlasti, mogu da se prijave pod uslovom da zajednički upravljaju predelom o kome je reč.
3. Na predlog Stručnih odbora pomenutih u članu 10. Komitet ministara treba da odredi i objavi kriterijume za dodeljivanje Nagrade za predeo Saveta Evrope, usvoji odgovarajuća pravila i dodeli Nagradu.

4. Dodeljivanje Nagrade za predeo Saveta Evrope treba da podstakne one koji je dobijaju da obezbede održivu zaštitu, upravljanje i planiranje predeonih oblasti o kojima je reč.

Poglavlje IV – Završne odredbe

Član 12 – Odnos prema drugim propisima

Odredbe ove Konvencije neće ograničiti delovanje strožijih odredbi u vezi sa zaštitom, upravljanjem i planiranjem predela, sadržanim u drugim postojećim ili budućim obavezujućim nacionalnim ili međunarodnim propisima.

Član 13 – Potpisivanje, potvrđivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija je otvorena za potpisivanje od strane država članica Saveta Evrope. Ona podleže potvrđivanju, prihvatanju, ili odobravanju. Instrumenti potvrđivanja, prihvatanja ili odobravanja deponuju se kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

2. Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana kada je deset država članica Saveta Evrope prihvatilo obaveze koje proizilaze iz Konvencije, u skladu s odredbama iz prethodnog stava.

3. Kada je u pitanju bilo koja država potpisnica koja naknadno izrazi spremnost da se obaveže na poštovanje Konvencije, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana deponovanja instrumenta, potvrđivanja, prihvatanja ili odobravanja.

Član 14 – Pristupanje

1. Nakon stupanja ove Konvencije na snagu, Komitet ministara Saveta Evrope može da pozove Evropsku zajednicu, kao i bilo koju državu koja nije članica Saveta Evrope da pristupi ovoj Konvenciji na osnovu odluke većine predviđene članom 20d Statuta Saveta Evrope i jednoglasne odluke predstavnika Strana potpisnica, koji su ovlašćeni da učestvuju u radu Komiteta ministara.

2. Kada su u pitanju države koje pristupaju, ili u slučaju pristupanja Evropske zajednice, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana deponovanja akta o pristupanju kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

Član 15 – Teritorijalna primena

1. Svaka država ili Evropska zajednica može u vreme potpisivanja Konvencije, odnosno kod deponovanja svog instrumenta potvrđivanja, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja da navede teritoriju, odnosno teritorije na kojima će se ova Konvencija primenjivati.

2. Svaka Strana potpisnica može naknadno, izjavom upućenom Generalnom sekretaru Saveta Evrope, da proširi primenu ove Konvencije na bilo koju drugu teritoriju navedenu u izjavi. U odnosu na takvu teritoriju Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana kada Generalni sekretar primi takvu izjavu.

3. Svaka izjava data u skladu sa prethodna dva stava može se, u odnosu na bilo koju teritoriju navedenu u takvoj izjavi, povući službenim obaveštenjem upućenim Generalnom sekretaru. Povlačenje postaje delotvorno prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana kada Generalni sekretar primi takvo obaveštenje.

Član 16 – Odricanje

1. Svaka Strana potpisnica može u svako doba da se odrekne ove Konvencije službenim obaveštenjem upućenim Generalnom sekretaru Saveta Evrope.

2. Odricanje stupa na snagu prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca od dana kada Generalni sekretar primi takvo obaveštenje.

Član 17 –Amandmani

1. Sve Strane potpisnice ili Stručni odbori pomenuti u članu 10. mogu da predlažu amandmane na ovu Konvenciju.

2. O svakom predlogu amandmana treba obavestiti Generalnog sekretara Saveta Evrope, koji će to saopštiti državama članicama Saveta Evrope, ostalim potpisnicama, kao i svim evropskim državama koje nisu članice Saveta Evrope, a pozvane su da pristupe Konvenciji u skladu s odredbama člana 14.

3. Stručni odbori pomenuti u članu 10. razmotriće sve predložene amandmane i podneti Komitetu ministara tekst koji je usvojen tročetvrtinskom većinom predstavnika Strana potpisnica. Po usvajanju teksta od strane Komiteta ministara na osnovu odluke većine predviđene članom 20d Statuta Saveta Evrope i jednoglasne odluke predstavnika država potpisnica koji su ovlašćeni da učestvuju u radu Komiteta ministara, tekst će biti prosleđen Stranama potpisnicama na usvajanje.

4. Svaki amandman stupiće na snagu, u odnosu na Strane potpisnice koje su je prihvatile, prvog dana u mesecu po isteku perioda od tri meseca od dana kada su tri države članice Saveta Evrope obavestile Generalnog sekretara o prihvatanju izmene. Kada je u pitanju bilo koja Strana potpisnica koja naknadno prihvati takvu izmenu ili dopunu, ista će stupiti na snagu prvog dana u mesecu po isteku roka od tri meseca od dana kada je pomenuta Strana potpisnica obavestila Generalnog sekretara o svom prihvatanju.

Član 18 – Obaveštavanje

Generalni sekretar Saveta Evrope treba da obaveštava države članice Saveta Evrope, sve države koje su pristupile ovoj Konvenciji ili Evropsku zajednicu, o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju svakog instrumenta potvrđivanja, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja;
- c) svakom datumu stupanja Konvencije na snagu u skladu sa članovima 13, 14. i 15;
- d) svakoj izjavi datoj u skladu s odredbama člana 15;
- e) svakom odricanju u skladu sa članom 16;
- f) svakom predlogu amandmana, kao i o svakom amandmanu usvojenom u skladu sa članom 17. i datumu kada on stupa na snagu;
- g) bilo kom drugom aktu, obaveštenju ili saopštenju u vezi s ovom Konvencijom.

Potvrđujući ovo, dole potpisani, koji su za to ovlašćeni, potpisali su ovu Konvenciju.

U Firenci, 20. oktobra 2000. godine, na engleskom i francuskom jeziku, gde su oba teksta jednako verodostojna, u jednom primerku koji će biti deponovan u arhiv Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope dostaviće overene kopije svim

državama članicama Saveta Evrope, svim državama, ili Evropskoj zajednici, pozvanim da pristupe ovoj Konvenciji.

Član 3.

Za sprovođenje ove konvencije staraju se: ministarstvo nadležno za poslove životne sredine i prostornog planiranja i ministarstvo nadležno za poslove kulture.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori ”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANJE KONVENCIJE

Raznovrsni, jedinstveni i kvalitetni predeli su jedna od osnovnih vrednosti Republike Srbije koja predstavlja i deo evropskog kulturnog i prirodnog nasleđa.

Problematika prirodnih predela je **Zakonom o zaštiti životne sredine** (Sl.gl. RS br 135/04 i 36/09), regulisana indirektno kroz identifikaciju zaštićenih i javnih prirodnih dobara određenih, između ostalog, i predeonim vrednostima prostora. Zakon je fokusiran na zaštitu prirodnih dobara i predela posebnih odlika, ne identifikuje raznovrsnost predela kao bitnu kategoriju ali omogućava zaštitu pojedinih elemenata prostora vrednih za očuvanje i unapređenje predela, bez pristupa predelu kao celini..

Zakon o zaštiti prirode (Sl. gl. RS, br. 36/09 i 88/10) uvodi pojam predela i zaštite predela u cilju očuvanja njegovih značajnih obeležja, raznovrsnosti, jedinstva i estetskih vrednosti kao i omogućavanja tradicionalnog načina korišćenja prirodnih vrednosti. Određeno je da se zaštita, upravljanje i planiranje predela zasniva se na identifikaciji predela i proceni njihovih značajnih i karakterističnih obeležja na osnovu kriterijuma koji će se propisati. U ovom trenutku obavezno je uneti osnovne smernice zaštite, unapređenja i upravljanja predelom, u prostorne i urbanističke planove, plansku i projektnu dokumentaciju, osnove i programe upravljanja i korišćenja prirodnih resursa i dobara.

Predeone vrednosti se indirektno tretiraju u „Zakonu o kulturnim dobrima“ koji identifikuje kao nepokretna kulturna dobra spomenike kulture, prostorne kulturo-istorijske celine, arheološka nalazišta i znamenita mesta. Međutim kategorija kulturnog pejzaža kao posebnog segmenta nepokretne kulturne baštine¹, ovim zakonom nije tretirana. Prednacrt "Zakona o nepokretnom kulturnom nasleđu" (2008) uvodi termin kulturnog predela definisan kao "područje od prirodnog, estetskog i kulturnog i/ili istorijskog značaja, nastalo interakcijom prirodnih i ljudskih faktora, koji sačinjavaju nepokretno kulturno dobro i prirodni prostor okružen kulturnim dobrom i/ili koji ga okružuje."

Zakon o planiranju i izgradnji (Sl. gl. RS, br.72/09) u domenu prostornog planiranja, kroz načela za uređivanje prostora, podržava koncept zaštite predela upućujući na potrebu za "zaštitom prirodnih, kulturnih i istorijskih vrednosti", a u domenu urbanističkog planiranja, kroz ciljeve uređenja naselja upućuje na očuvanje i unapređenje ukupnog graditeljskog nasleđa, tradicije graditeljstva i stvorenih vrednosti naselja, dopunu postojećih i stvaranje novih urbanih vrednosti kao i obnovu i rekonstrukciju istorijskih i ambijentalnih celina. Zakon ne definiše predeo i ne upućuje na potrebu za identifikacijom karaktera predela kao: faktora identita, osnove za procenu uticaja, osnove za uspostavljanje strategija i politika planiranja prostora na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou.

Zakon o proceni uticaja, Zakon o strateškoj proceni uticaja (Sl. gl. RS, br.135/04) i **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o proceni uticaja na životnu**

sredinu (Sl. gl. RS, br. 36/09) u svojoj proceduri izrade kao jedan od medijuma uticaja utvrđuje i procenu uticaja na predeo, ali se to prevashodno odnosi na predele izuzetnih odlika koje svojim estetskim kvalitetima zavređuju visok nivo zaštite. Međutim, u ostalim slučajevima, sugerise se samo uočavanje vizuelnih promena bez ozbiljnije analize uticaja na strukturu i karakter predela, što nije u skladu sa principima planiranja, upravljanja i zaštite koje uvodi Evropska konvencija o predelu.

Zakonom o Prostornom planu Republike Srbije od 2010 do 2020.godine (Sl. gl. RS, br. 88/10) pojam predela je definisan u skladu sa Evropskom konvencijom o predelima, i ako Konvencija još uvek nije ratifikovana. U delu **V. Prostorni plan Republike Srbije 2010-2014-2020.**, u poglavlju 1.3.4. Zaštita i uređenje predela definisani su: Osnovni problemi degradacije kvaliteta predela Srbije; Operativni ciljevi zaštite, uređenja i razvoja predela Republike Srbije; Konceptcija zaštite, uređenja i razvoja predela Republike Srbije; Strateški prioriteti - projekti do 2014. godine čija je realizacija uslovljena ratifikacijom Evropske Konvencije o predelima i njenom primenom na regionalno, nacionalno i lokalno nivou.

Nacionalni propisi Republike Srbije, u oblasti koja je predmet Evropske Konvencije o predelu usklađeni sa osnovnim zahtevima koji proizilaze iz njenih odredbi, a može se kazati da postoje osnovne institucionalne pretpostavke neophodne za njihovu primenu. Zakonom o prostornom planu Republike Srbije su predviđeni pravni instrumenti koji su neohodni za usklađivanje Konvencije sa nacionalnim zakonima i propisima, a to su: potvrđivanje Evropske konvencije o predelima i izrada Studije o predelima Srbije gde bi se izvršila identifikacija predela na nacionalnom nivou; integracija problematike predela u: Zakon o planiranju i izgradnji (ustanovljavanje obaveze izrade karakterizacije predela kao dela integralnog planiranja prostora na svim nivoima), Zakon o zaštiti prirode, Zakon o šumama, Zakon o poljoprivredi, Zakon o vodama, Zakon o energetici i drugim granskim zakonima i propisima, Izrada studije uticaja na predeo razvojnih planova i projekata, proglašenje režima zaštite revalorizovanih prirodnih i kulturnih predela i ambijentalnih celina u naseljima. Usklađivanjem ovog zakona za ostalim granskim nacionalnim zakonima i propisima omogućava se primena Evropske konvencije o predelu.

Cilj i značaj

Polazeći od Strategije za proširenje Evropske unije za zemlje Jugoistočne Evrope a na osnovu Nacionalne strategije Republike Srbije za pristupanje Srbije EU, potpisivanje Evropske konvencije o predelu (u daljem tekstu: Konvencija), značajano doprinosi razvoju sistema zaštite prirode i biodiverziteta u skladu sa kriterijumima za pristupanje.

Cilj Konvencije je zaštita, upravljanje i planiranje svim tipovima evropskih predela, bilo da su urbani, seoski, degradirani, ili oni izuzetne lepote, putem uvođenja mera na nacionalnom nivou i saradnje na evropskom nivou.

Polazeći od toga da kvalitet i raznovrsnost, kao i prirodne i kulturne vrednosti, evropskih predela predstavljaju zajednički resurs, evropske zemlje su donele Evropsku konvenciju o predelu, u Firenci 2000.godine.

Međunarodna konvencija, donesena na nivou Saveta Evrope, može da pomogne ostvarivanju ovog cilja tako što će predstavljati pravnu vezu između ostalih međunarodnih inicijativa u ovoj oblasti.

Napori Saveta Evrope usmereni su na podsticanje zemalja članica, kao i ostalih evropskih zemalja, da prepoznaju predele kao zajednički legat i potpisivanjem Konvencije zauzmu zajednički stav prema njihovoj zaštiti, planiranju i upravljanju.

Na taj način, zemlje potpisnice pristupaju mreži zemalja koje su nastavile da ispoljavaju brigu o održivom razvoju, iskazanu na konferenciji u Rio de Žaneiru, gde su predeli prepoznati kao suštinski faktor u uspostavljanju ravnoteže između očuvanja prirodnog i kulturnog nasleđa, kao izraza evropskog identiteta i raznolikosti, i njegovog korišćenja kao ekonomskog potencijala koji može da omogući otvaranje novih radnih mesta, a u kontekstu procvata održivog turizma.

Po svojoj raznoobraznosti i svom kvalitetu, kulturne i prirodne vrednosti karakteristične za evropske predele deo su evropskog zajedničkog nasleđa, i iz tog razloga evropske zemlje imaju obavezu da uvedu zajedničke odredbe o zaštiti, upravljanju i planiranju vezanim za te vrednosti. Stoga, međunarodna konvencija donesena na nivou Saveta Evrope može da pomogne ostvarivanju ovog cilja, tako što će predstavljati pravnu vezu između ostalih međunarodnih inicijativa u ovoj oblasti.

Samo se određeni broj međunarodnih propisa delimično, posredno ili neposredno, odnosi na predele. Ne postoji, međutim, međunarodni propis koji se direktno, posebno i sveobuhvatno bavi evropskim predelima i njihovim očuvanjem, uprkos njihovoj ogromnoj kulturnoj i prirodnoj vrednosti i opasnostima koje im prete. Ova Konvencija je izrađena s namerom da se ta praznina popuni.

Prednost Konvencije je u tome što se može primenjivati neograničeno dugo, i što se može sprovoditi u delo pod okriljem neke međunarodne organizacije, u ovom slučaju Saveta Evrope.

Predviđeno je da Evropska konvencija o predelu bude dopuna postojećim međunarodnim konvencijama, kao što su:

- a) Konvencija o zaštiti svetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 16. novembra 1972. godine);
- b) Konvencija o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 19. septembra 1979. godine);
- v) Evropska konvencija o zaštiti arhitektonskog nasleđa Evrope (Granada, 3. oktobra 1985. godine);
- g) Evropska konvencija o zaštiti arheološkog nasleđa (La Valeta, 16. januara 1992. godine);

i međunarodnim inicijativama, kao što su Panevropska strategija biološke i predeone raznovrsnosti (Sofija, 25. oktobra 1995). Evropska konvencija o predelima treba da omogući, tamo gde je to moguće, uspostavljanje formalnih veza između mehanizama konvencije i drugih propisa ili inicijativa.

Pored međunarodnih, primenom Konvencije se omogućava povezivanje postojećih nacionalnih dokumenta:

- Zakon o Prostornom planu Republike Srbije od 2010. do 2020. godine ("Službenom glasniku RS", br. 88/2010 od 23.11.2010. godine)
- Nacionalna strategija održivog razvoja ("Službeni glasnik RS", br. 57/2008 od 3.6.2008. godine)
- Zakon o zaštiti prirode ("Službenom glasniku RS", br. 36/2009, 88/2010 i 91/2010)
- Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara (finalizacije Predloga je u postupku)
- Nacionalna strategija održivog razvoja
- Održivi turizam

Evropsku konvenciju o predelima, do danas je ratifikovala 33 zemlja članica Saveta Evrope, a sedam zemalja među kojima je i Republika Srbija, je pristupilo Konvenciji.

Prihvatanjem Konvencije Republika Srbija će se pridružiti zemljama koje su pokazale razumevanje za vrednost evropskog kulturnog i prirodnog nasleđa kao temelja evropskog identiteta, kome i sama pripada.

Sprovođenje politike prostornog razvoja, koja ima za cilj zaštitu, upravljanje i planiranje predela, kao dela evropskog nasleđa, biće omogućeno putem efikasne međunarodne saradnje utemeljene u Konvenciji, koja se isključivo bavi predelom.

Realizacijom opštih i posebnih mera, kroz podizanje nivoa svesti u javnosti, osposobljavanjem stručnjaka/specijalista koji će identifikovati predele Srbije, analizirati karakteristike i pratiti njihove promene, preko integrisanja predela u politike prostornog i urbanističkog planiranja, u Republici Srbiji će se stvoriti i atmosfera za uključivanje zainteresovane javnosti u procese određivanja i sprovođenja predeone politike.

Evropska konvencija o predelima sastoji se od preambule i četiri odeljka:

a) I poglavlja, u kome se određuju ciljevi i polje primene konvencije, kao i glavne definicije;

b) II poglavlja, u kome su izložene mere koje treba preduzeti na državnom nivou;

v) III poglavlja, u kome su izložene osnove za evropsku saradnju, mere koje treba preduzeti na međunarodnom nivou, i uloga odbora zaduženih za nadgledanje sprovođenja Konvencije;

g) IV poglavlja, koje se bavi postupcima usvajanja Konvencije i pitanjima koja su s tim u vezi.

Preambula daje opšti pregled pitanja koja čine temelj Evropske konvencije o predelima, posebno ističući sledeće tačke:

-Konvencija predstavlja segment delovanja Saveta Evrope u oblasti prirodnog i kulturnog nasleđa, prostornog planiranja, životne sredine i lokalne samouprave.

-Briga o održivom razvoju, iskazana na konferenciji u Rio de Žaneiru, određuje predele kao suštinski bitan faktor u uspostavljanju ravnoteže između očuvanja prirodnog i kulturnog nasleđa kao izraza evropskog identiteta i raznolikosti, i njegovog korišćenja kao ekonomskog potencijala koji može da omogući otvaranje novih radnih mesta, a u kontekstu procvata održivog turizma.

-Predeo je značajna komponenta životne sredine i ljudskog okruženja, kako u gradu, tako i na selu, bez obzira da li je običan ili izuzetan. Shodno tome, javnost treba podsticati da aktivno učestvuje u upravljanju i planiranju predela, i da ima svest o sopstvenoj odgovornosti za ono što se s predelom dešava.

-Za države članice Saveta Evrope, koje žele da kroz međunarodne sporazume promovišu ideale koji su njihovo zajedničko nasleđe, predeo predstavlja dobro koje treba očuvati, i kojim treba upravljati putem efikasne međunarodne saradnje utemeljene na pravnom dokumentu koji se isključivo bavi predelom.

I poglavlje – Opšte odredbe

Definicije

U ovom poglavlju su date definicije izraza koji se koriste u Konvenciji, kako bi se osigurala jednoobraznost njihovog tumačenja od strane svih onih koji su zainteresovani za dobrobit evropskih predela.

“Predeo” se definiše kao područje kakvim ga vide i doživljavaju ljudi - lokalno stanovništvo i posetioči, čija vizuelna obeležja i karakter predstavljaju proizvod delovanja prirodnih i/ili kulturnih (odnosno, ljudskih) faktora. Ova definicija je odraz ideje da se predeli menjaju u vremenu, pod uticajem prirodnih sila i ljudskih bića. U definiciji se podvlači i to da predeo čini celinu čije se prirodne i kulturne komponente moraju posmatrati zajedno, nikako odvojeno.

Takođe date su definicije i drugih izraza koji se često koriste u Konvenciji.

Polje primene

Konvencija se odnosi na čitavu teritoriju država potpisnica i obuhvata prirodna, seoska, gradska i prigradska područja. Ona obuhvata kopnene oblasti i oblasti pod vodom, i primenjuje se kako na kopnene vode (kao što su slatka i slana jezera), tako i na morske oblasti (priobalje i teritorijalne vode).

Ciljevi

Cilj konvencije je zaštita evropskih predela, upravljanje njima i njihovo planiranje putem uvođenja mera na nacionalnom nivou i saradnje na evropskom nivou između država potpisnica.

II poglavlje – Mere na nacionalnom nivou

Podela odgovornosti

Države potpisnice treba da sprovedu konvenciju na upravnom nivou koji je najpogodniji za primenu, vodeći računa o principu supsidijarnosti i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi. To podrazumeva da, ukoliko je to neophodno, lokalnim i regionalnim vlastima, kao i grupacijama takvih vlasti, može biti zagarantovano formalno učešće u procesu sprovođenja Konvencije.

Tamo gde regionalne vlasti imaju potrebne nadležnosti, zaštita predela, upravljanje njima i njihovo planiranje biće delotvorniji ako se odgovornost za njihovo sprovođenje poveri – u ustavno-pravnim okvirima definisanim na nacionalnom nivou – organima vlasti koji su najbliži zajednicama o kojima je reč. Sve države treba precizno da odrede zadatke i mere za koje je svaki od nivoa – nacionalni, regionalni ili lokalni – odgovoran, kao i pravila za koordinaciju mera između ovih nivoa, naročito kada su u pitanju propisi u vezi s prostornim i urbanim planiranjem.

Opšte mere

Ovim odredbama definišu se sledeće mere neophodne za sprovođenje Konvencije u državama potpisnicama: pravno priznavanje predela kao suštinski bitne komponente okoline u kojoj ljudi žive, kao izraza raznolikosti njihovog zajedničkog kulturnog, ekološkog i društveno-ekonomskog nasleđa i kao temelja lokalnog identiteta; uobličavanje i sprovođenje programa zaštite, upravljanja i planiranja predela, uz poštovanje odredaba Konvencije; uspostavljanje procedura za uključivanje najšire javnosti, lokalnih i regionalnih vlasti i ostalih zainteresovanih strana u osmišljavanje i sprovođenje ovih programa; sistematsko uključivanje predela u programe prostornog planiranja, u urbanističke programe jedne države, kao i u kulturne programe, programe zaštite životne sredine, socijalne i ekonomske programe, i programe iz bilo kog drugog sektora koji može imati neposredan ili posredan uticaj na predeo.

Posebne mere

Ove odredbe bave se posebnim merama koje države potpisnice moraju da preduzmu na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, u pogledu jačanja svesti, obuke i obrazovanja, identifikacije i procenjivanja, ciljnog kvaliteta predela, sprovođenja u delo, sprovođenjem posebnih pravnih, administrativnih, fiskalnih i

finansijskih propisa, u cilju zaštite, upravljanja i planiranja predela, a u skladu sa prihvaćenom predeonom politikom.

III poglavlje – Saradnja na evropskom nivou

Međunarodne politike i programi

Ovo poglavlje predviđa da Konvencija treba da omogući međunarodnim telima i programima da poklone veću pažnju predelima. U tom cilju, države potpisnice kod kojih je razvijenija svest o problemu predela treba da igraju aktivnu ulogu, tako što će usaglašavati svoje ideje i predloge u okviru nadležnih ekspertskih odbora, pomenutih u Članu 10 Konvencije. Pored toga, Savet Evrope treba da se uključi u određene programe saradnje s drugim međunarodnim vladinim organizacijama, a naročito UNESCO-om, Evropskom unijom i Svetskom unijom za očuvanje prirode, ali i s drugim nevladinim organizacijama.

Uzajamna pomoć i razmena informacija

U cilju što delotvornijeg sprovođenja Konvencije, države potpisnice se obavezuju da će ostvarivati saradnju u 3 oblasti: tehničke i naučne pomoći putem razmene iskustava; u razmeni stručnjaka za predele i u razmeni informacija o svim pitanjima sadržanim u odredbama ove Konvencije.

Prekogranični predeli

U ovim odredbama se od država potpisnica zahteva da pokrenu prekogranične programe identifikacije predela koji se prostiru van granica jedne države, upravljanja njima i njihovog planiranja. Od njih se, pri tom, zahteva da se, u najvećoj mogućoj meri, u skladu s principom supsidijarnosti definisanim u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, oslone na lokalne i regionalne vlasti, i da se koriste instrumentima za implementaciju preporučenim u Nacrtu evropske konvencije o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih zajednica ili vlasti u Evropi od 21. maja 1980, i njenim dodatnim protokolima.

Praćenje sprovođenja konvencije

U ovim odredbama propisan je način i tela za praćenje Konvencije .U tom smislu, pokazalo se da bi ciljevi Konvencije bili lakše ostvarivi kada bi predstavnici država potpisnica imali mogućnost da se redovno sastaju u cilju osmišljavanja zajedničkih koordiniranih programa, i da zajedno nadgledaju sprovođenje Konvencije i u tom cilju, smatralo se da Savet Evrope nudi idealni okvir, s obzirom da već ima nadležne odbore u kojima sve države potpisnice mogu imati svoje predstavnike.

Nagrada za predeo Saveta Evrope

Ustanovljena je nagrada za predeo kao podsticaj procesu, koji države širom Evrope treba da pokrenu, podsticanja i priznavanja staranja o predelu. Nagrada za predeo Saveta Evrope „krunisala“ bi delovanje na nacionalnom nivou, koje bi moglo da podrazumeva i nacionalni konkurs, a možda i finansijsku pomoć zainteresovanim lokalnim i regionalnim vlastima.

IV poglavlje

Završne odredbe

Uz nekoliko izuzetaka, završne odredbe su koncipirane u skladu sa „obrascima za završne odredbe konvencija i sporazuma zaključenih u okvirima Saveta Evrope“, odobrenim od strane Ministarskog komiteta Saveta Evrope na 315. zasedanju zamenika ministara, u februaru 1980. godine. Iz tog razloga, za većinu članova nije potrebno nikakvo posebno objašnjenje.

Odnos prema drugim propisima

Ovim odredbama Konvencija pokušava da predupredi eventualne teškoće koje bi mogle nastati u odnosu sa drugim međunarodnim pravnim aktima izjavom da Konvencija ne sprečava primenu strožih odredaba povoljnijih za predeo, sadržanih u drugim pravnim aktima.

Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu

Propisano je da Konvencija stupa na snagu tri meseca pošto je ratifikuje deset država članica Saveta Evrope.

Teritorijalna primena

Ova odredba se odnosi samo na one teritorije koje imaju poseban status, kao što su prekomorske teritorije, Farska ostrva ili Grenland u slučaju Danske, ili Gibraltar, Ostrvo Man, Džersi (Jersey) ili Gernsi (Guernsey) i slučaju Velike Britanije.

Izmene i dopune, Područje primene i Ciljevi

Ovim odredbama propisan je način i postupak izmena i dopuna kao i područje primene pa je propisano da se Konvencija primenjuje na celokupnu teritoriju Strana potpisnica, i obuhvata prirodna, seoska, gradska i prigradska područja. Konvencija obuhvata kopno, kopnene vode i morske oblasti. Odnosi se na predele koji se mogu smatrati izuzetnim, kao i na svakidašnje ili degradirane predele.

Ciljevi ove Konvencije su promovisanje zaštite, upravljanja i planiranja predela, kao i organizovanje evropske saradnje o pitanjima predela.

Članom 1. Nacrta zakona predviđa se potvrđivanje Evropske konvencije o predelu koja je sačinjena u Firenci 20. oktobra 2000 godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku koju je Republika Srbija potpisala 21. septembra 2007. godine.

U članu 2. Nacrta zakona dat je tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik.

U Članu 3. određena je nadležnost za sprovođenje Konvencije od strane ministarstva nadležnog za poslove životne sredine i prostornog planiranja i ministarstva nadležnog za poslove kulture.

Članom 4 regulisano je stupanje na snagu ovog zakona i to tako da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

III. FINANSIJSKE OBAVEZE ZA IZVRŠAVANJE KONVENCIJE

Ovom Konvecnijom ne stvaraju se finansijske obaveze za njeno izvršavanje.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE KONVENCIJE

Evropska konvencija o predelu prepušta državama potpisnicama izbor sredstava koja će koristiti u svojim unutrašnjim pravnim aranžmanima u cilju izvršavanja svojih obaveza. Kao takva, ona je značajno fleksibilna u primeni i spada u jednostavnije konvencije za sprovođenje.

Sve države treba precizno da odrede zadatke i mere za koje je svaki od nivoa vlasti (nacionalni, regionalni ili lokalni) odgovoran, kao i pravila za koordinaciju mera između ovih nivoa, naročito kada su u pitanju propisi u vezi s prostornim i urbanističkim planiranjem.

Većina aktivnosti na nacionalnom nivou, koje treba pokrenuti u cilju pune primene Konvencije, uglavnom se odnose na razvoj odgovarajućih instrumenata

politike i zakonskog okvira, što predstavlja redovnu aktivnost ministarstava, pa za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.